

חוסר מ"דקל אבשלום", ניטע במרכז הבינתחומי לזכרו של אבשלום פיינברג

לפני תשעים וארבע שנים נרצח אבשלום פיינברג - משורר, מהפכן, איש חזון ומייסדי תנועות ניל"י. המרכז הבינתחומי הרצליה מכבד את זכרו, פועלו ומורשתו של אבשלום בנטיעת חוסר מדקל אבשלום המקורי, בקמפוס המרכז הבינתחומי.

מאת מיכל רובינשטיין נגרי

טוודנט שנה ד' בבית ספר רדזינר למשפטים ובבית ספר לאודר לממשל, דיפלומטיה ואסטרטגיה

ייחודיותו של הדקל, הניטע בקמפוס המרכז הבינתחומי כיום, הינו בשל היותו חוסר מהדקל המקורי אשר צמח מעל קברו של אבשלום בסיני.

במהלך הטקס נשאה דברים תמר אשל, אחייניתו של אבשלום פיינברג ז"ל, אשר לא זכתה להכיר את אבשלום, אולם ניכר כי דרכו של אבשלום נטועה גם בה: "אבשלום היה חולם ולוחם, איש הגות, אך גם איש מעשה. אדם בעל תרבות רחבה, משורר, פעיל ציבור, אדם מצפוני ורודף צדק. מעל לכל בערה בעצמותיו הכמיהה לחירות עמו". תמר הוסיפה והודתה לפרופ' אוריאל רייכמן ולמרכז הבינתחומי על נטיעת הדקל, והמטרה העומדת במרכז הטקס, שימור פועלו של אבשלום: "הטקס מהווה את השאיפה לשמר את הקשר ואת הזיכרון לראשית ההתיישבות בארץ ולהגשמת הציונות".

חברת הכנסת לשעבר, הגברת גאולה כהן, עמיתת כבוד של המרכז הבינתחומי הרצליה, נשאה דברים במהלך הטקס. כהן סיפרה על מאמציה שנשאו פרי, לנטיעת חוסר מדקל אבשלום המקורי, בסמוך לקברו של אבשלום, בבית העלמין שבהר הרצל. "מילא אותי חלום" סיפרה כהן, "ליטול חוסר מדקל אבשלום המקורי שבכרמיאל, ולנטוע אותו מחדש בהר הרצל, כדי שיעמיק שורשים, יישא פירות ויספר את סיפורם של הגיבורים".

גאולה כהן סיימה את דבריה בציטוט מתוך כתביו של אבשלום פיינברג: "אין חלום שיהא יפה מידי כשמדובר באידיאלים שלנו... אם האמן נאמין בעתידו, הן ידוע נדע שהאחד סוף סוף יגיע, ומאחר שאין איש יכול לדעת אם לא הוא האחד, חייב כל אחד להעז ולנסות".

סמוך לט"ו בשבט, ניטע "דקל אבשלום" במרכז הבינתחומי הרצליה, לזכרו של אבשלום פיינברג ז"ל. נטיעת הדקל התרחשה במעמד פרופ' אוריאל רייכמן, נשיא המרכז הבינתחומי הרצליה, חברת הכנסת לשעבר, הגברת גאולה כהן, סמנכ"ל וראש אגף משפחות והנצחה במשרד הביטחון, מר אריה מועלם, וכן אחייניתו של אבשלום פיינברג וחברת הכנסת לשעבר תמר אשל. בבטקס נכחה גם הגב' נאוה בן אלקנה, בתו של רס"ן ד"ר שלמה בן אלקנה, אשר איתר את מקום קבורתו של אבשלום בסיני, ובזכותו הובאו עצמותיו של אבשלום ארצה.

אבשלום פיינברג היה משורר, הוגה מהפכן ואיש חזון, אולם הוא נודע בעיקר בשל פעילותו בארגון הריגול המחתרתי ניל"י. אבשלום נמנה על מייסדי תנועת ניל"י ('נצח ישראל לא ישקר'), תנועת מודיעין מחתרתית אשר פעלה בתקופת מלחמת העולם הראשונה לצד הבריטים, במטרה להביא לסילוקם של הטורקים מאדמת ארץ ישראל. בשנת 1917 במהלך אחד מניסיונות הארגון להגיע למפקדת הבריטים במצרים, יצא אבשלום ביחד עם פעיל נוסף בארגון, יוסף לישנסקי, לחצי האי סיני. רכוב על סוס ומחופש לבדואי, כאשר בכיסו דבלת תמרים. בדרך נרצח אבשלום על ידי בדואים בסיני ומעל מקום קבורתו שבסיני צמח דקל, בשל גלעיני התמרים שהיו בכיסו.

שנים רבות היה מעשה הירצחו של אבשלום ומיקום קבורתו בגדר תעלומה. בתקופת מלחמת ששת הימים, שהה בסיני רס"ן ד"ר שלמה בן אלקנה, אשר יזם את החיפושים אחר קברו של אבשלום. בתו של אלקנה, הגברת נאוה בן אלקנה, הסבירה את מורכבות הפרשייה ואת חלקו של אביה במציאת קברו של אבשלום: "את פרשת אבשלום פיינברג פענח שלמה בן-אלקנה 50 שנה אחרי התרחשותה. משימת החקירה, הגילוי והאימות היתה מאוד מורכבת. בסופה, אבי איתר ותיחקר את הבדואים שהיו עדים, ואולי אף שותפים, לרצח אבשלום. בין השאר, חקר אבי את הבדואי אשר קבר את אבשלום במדבר".

בשנת 1967 הובאו עצמותיו של אבשלום לישראל והוא הובא לקבורה בהלוויה ממלכתית בבית העלמין הצבאי שבהר הרצל בירושלים. עץ הדקל שנעקר ממקומו בסיני, ניטע מחדש בעיר כרמיאל.